

Тема. Як осінні зміни впливають на комах?

Мета: ознайомити учнів з життям комах і риб восени, зі змінами, що відбуваються в їхньому житті; показати зв'язок змін у житті комах і риб зі змінами в природі; розвивати спостережливість; формувати навички охорони природи на прикладі комах.

Презентація.

<https://docs.google.com/presentation/d/1mEv3tFN7cSZ5eJQtoPqWbgeUzOSzUgyZjiI-nFGnhgM/edit?usp=sharing>

Опорний конспект уроку для учнів**1. Організація початку уроку**

Слайд2. Ранкове коло.

2. Мотивація навчальної діяльності**3. Актуалізація опорних знань**

Слайд3-5. Відгадай загадку.

Цей маленький робітник
Змалку працювати звик,
Тягне мушок, соломинки
До великої хатинки,
Бо працює тяжко-важко
У мурашнику....

Весело вона літає,
Квітам вічка розтуляє.
Каже: - Годі, квіти, спати,
Я прийшла медок збирати.

Чудеса! Погляньте, дітки —
З квітки полетіла квітка!
В неї крильця кольорові,
Пурхає в гаю і в полі.
Як же зветься цей веселик?
Здогадалися?

Слайд6.Поміркуй.

Як одним словом можна назвати цих тварин?

4. Вивчення нового матеріалу

Слайд7.Довідничок.

- *З настанням холодів життя комах змінюється. Деякі з них зовсім зникають. Наприклад, восени зовсім мало стає метеликів. Куди вони зникають?*

Слайд8-9.Як зимують метелики?

Білан капустяний гине,
але його гусінь
перетворюється у лялечку
прикріплюється до
дерева, стіни будівлі.

Метелик лимонниця
восени не гине, а
згорнувши крильця,
ховаються в дупла, під
кору дерев, і сидять до
весни.

Слайд 10. Як до зими готуються мурахи?

Мурахи, з приходом осені
шукають схованки у
підземних норах
мурашника. У своєму тілі
вони накопичують
особливу рідину, яка рятує
їх від лютих морозів.

Слайд 11. Де зимує колорадський жук?

Колорадський жук, шукає схованку в ґрунті, і там
перезимовує.

Слайд 12. Як готується до зими жук сонечко?

Жук сонечко ховається в
тріщинах дерев, під
корою, в купах листя і
впадають в сплячку.

Слайд13.Рухлива вправа.

Слайд14.Де взимку ховаються мухи та комарі?

Мухи та комарі також шукають схованки на горищі, в віконних рамах, у підвалах, і там чекають весни.

Слайд15.Як оси готуються до зими?

Виявляється що оси живуть до осені. З настанням холодів майже всі оси гинуть. Залишаються лише молоді самки. Навесні кожна з них, почне готувати собі гніздо.

Слайд16.Як зимують бджоли?

Готуючись до зими, бджоли не впадають у сплячку. З настанням холодів вони перестають рухатися, збиваються в купу, зігріваючи одна одну. А в цей час продовжують житися медом і цукровим сиропом, який їм спеціально постачають бджолярі. А скупчуються вони на листках, які утворені чашечками з воску і називаються стільниками. Бджоли затикають прополісом усі щілини, зменшують льоток (віконечко, через яке влітають і вилітають з вулика).

Крім перелітних птахів, є й перелітні метелики – адмірали, деякі кропив'янки. Вони відлітають на зимівлю в теплі краї. А навесні повертаються.

5. Закріплення вивченого

Слайд 19. Перегляд відео «Комахи восени»

<https://www.youtube.com/watch?v=ocN4fofYUZQ>

Слайд 20-23. Робота в зошиті, с. 60-61.

Слайд 24. Інтерактивне завдання

- **Тренажер «Корисні і шкідливі комахи»** <https://learningapps.org/12485163>

6. Рефлексія.

Вправа «Емоційна ромашка»

Опрацюй матеріал підручника на с.115-116.

Виконай завдання в зошиті на с.60-61.

Надсилай фото роботи на освітню платформу Human або ел пошту starikovanatasha1970@gmail.com